

Точно! Кількість приголосних звуків! (32). О, дійсно, саме цей пароль! Тож, тримайте ключ до шифру! (Краще шифровку порізати на частини, щоб діти групами швидше «прочитали»).

А	•	І		Т	∧
Б	□	Ї	≈	У	∧
В	○	Й	•	Ф	∞
Г	~	К	e	Х	<
Ґ	┌	Л	o	Ц	>
Д	┐	М	e	Ч	∩
Е	└	Н	≈	Ш	∠
Є	┘	О	φ	Щ	∠
Ж	┌	П	×	Ь	•
З	└	Р	*	Ю	≡
И	—	С	Δ	Я	•

Рятуйте, людоньки, рятуйте,
 Почуйте хтось, мене почуйте.
 До Помилки якось у раз я цей попалась,
 Хоч будь уважної намагалась!
 Підказки я вам дам, тримайте,
 І код скоріше ви збирайте,
 Мене з полону виручайте
 Й про час завжди ви пам'ятайте!

Вчитель: Так, оце так Лексикологія! Послання передати змогла, а самі підказки де ж вона поділа? Ніхто не бачив їх? (Діти шукають листки із завданням). Так, підказки є, лишилось тільки знайти, куди йти далі!

Терміни

Щоб вгадати цю підказку,
 Маєш терміни згадати
 І слова писати ті,
 Де лиш терміни одні.
 Та не все бери ти слово,
 Третя буква – й будь здорова!
 Лісок, метеор, енергія, прикид, мама, ватметр, прямокутник, ріка, сонце, синекдоха,
 молоко, реакція, вітер, підакцизний, компресор, чувак, князь, присудок, ротор,

термометр, чайник, одяг, алітерація, тавтологія, зошит, тангенс, кіт, гра, правопорушення, вікно.

(Тетяна Дмитрівна)

Архаїзми – історизми

Діти правила не знали,

Всі слова перемішали.

Ти порядок наведи:

Архаїзми й історизми

У два стовпчики поділи.

На другу літеру поглянь

Й ім'я чиєсь ти прочитай.

Ланіти, днешній, угличі, оний, вйіт, віно, вакації, їство, дворянин, перст, князь, град, нарком.

Архаїзми	Історизми
Ланіти	Угличі
Днешній	Вйіт
Оний	Віно
Вакації	Дворянин
Їство	Князь
Перст	нарком
град	

(Анна Сергіївна)

Запозичені слова

Вибери слова для нас чужі,

Другу літеру ти в них знайди,

Фраза та підкаже шлях-дорогу

До підказки, що веде у перемогу.

Земля, мама, **автострада, лібрето, молоко, скайп, книга, аташе, поні, небо, сонце,**

брошура, піца, лямбліоз, читати, п'єдестал, квітка, євро, мрія, агент, йти, театр,

інтерв'ю, трава, віолончель, уїк-енд, світло, овербот, хмара, Інтернет, партер.

(Вікторія Євгеніївна)

Загальновживані слова

Треба взяти вам те слово,

У якому лиш нейтральна мова.

Друга літера назве,

Де частина коду вам буде.

Плентатися, **клас, злotosяйний, ручище, ліс, плавати, підмет, вітерець, сім'я,**

вікопомний, рясний, водиця, синекдоха, автобус, ложка, план, солоденький, молоко,

ідея, сильний, хмарище, сміливий, життя, спрощення, фотосинтез, криво, прикид, водень, літати, свято, крутяк, сніг, вантажопідйомність, пам'ять.

(Лілія Володимирівна)

Офіційно-ділова лексика

Баришня несла накази,

Різні бланки та листи,

Та впустила-загубила –

Допоможи ти їй знайти...

Як знайдеш, спішить не треба:

Другу літеру візьми – і тоді вперед іди!

Очі, постановити, серпень, дума, скасувати рішення, встановлено обмеження,

рученька, заява, анотація, ланіти, паспорт, файно, доводити до відома, план роботи,

книга, зорі, секретар, оголосити конкурс, плай, когут, підбити підсумки, квитанція,

собака, вносити пропозицію, закон.

(Оксана Олегівна)

Завдання, які мають виконати учні, знайшовши людину, до якої привела підказка.

Вікторія Євгеніївна

Запишіть, використавши загальноживані слова.

До світлиці увійшла княгиня, швидко підійшла до свічада, поглянула у нього, задумливо піднесла перст своєї правиці до чола, уста всміхнулись, й вона почала ректи до себе.

До *світлиці - кімнати* увійшла княгиня, швидко підійшла до *свічада - дзеркала*, поглянула у нього, задумливо піднесла *перст - палець* своєї *правиці – правої руки* до *чола - лоба*, *уста - губи* всміхнулись, й вона почала *ректи - говорити* до себе.

Тетяна Дмитрівна

Запишіть, використавши загальноживані слова.

Цей візит не можна було анулювати, тому Наталка вирішувала, куди їй їхати раціональніше: в аеропорт, чи на вокзал. А тим часом збирала чемодан, швидко складаючи туди, окрім найнеобхідніших речей, найдорожчі фотокартки, пару журналів.

Цей *візит - відвідини* не можна було *анулювати - відмінити*, тому Наталка вирішувала, куди їй їхати *раціональніше - доцільніше*: в *аеропорт - летовище*, чи на *вокзал - двірець*. А тим часом збирала *чемодан - валізу*,

швидко складаючи туди, окрім найнеобхідніших речей, найдорожчі *фотокартки* - світлини, пару *журналів - часописів*.

Оксана Олегівна

Запишіть, використавши загальноживані слова.

Привіт! Я ото хотів посовітуватися, бо в мене щось у машині стукає. Чого це ви такі нервні? Та не нервнічайте ви так, нічо з вашим прикидом не буде.

Привіт! Я оце хотів порадитись, бо в мене щось у машині стукає. Чого це ви такі знервовані? Та не нервуйтеся ви так, нічого вашому одягу не буде.

Лілія Володимирівна

Закінчи прислів'я.

Без труда нема плода.

Зароблена копійка краща за крадений карбованець.

Лежачого хліба ніде нема.

Маленька праця краща за велике безділля.

На дерево дивись, як родить, а на чоловіка, як робить.

Не взявшись за сокиру, хати не зробиш.

Не місце красить чоловіка, а чоловік місце.

Не одежа красить людину, а добрі діла.

Недаром говориться, що діло майстра боїться.

Під лежачий камінь вода не тече.

Праця чоловіка годує, а лінь марнує.

Хочеш їсти калачі — не сиди на печі.

Хто багато робив, той і багато знає.

Анна Сергіївна

Закінчи правило

1. Слова, що ввійшли в українську мову з інших мов, називають ...запозиченими
2. Власне українськими є слова, що виникли на... українському ґрунті.
3. Розділ мовознавства, що вивчає словниковий склад мови – це...лексикологія
4. До пасивної лексики належать ... застарілі слова та неологізми
5. Застарілими називають слова, які вийшли ... з активного вжитку.
6. Застарілі слова поділяють на ... архаїзми та історизми.
7. Архаїзми — це слова, які вийшли з активного вжитку, бо ...були замінені іншими словами.
8. Історизми — це слова, які вийшли з активного вжитку, тому що ... зникли названі ними предмети чи поняття.
9. Діалектними (діалектизмами) називають слова, властиві мовленню лише жителів ...певної місцевості.
10. Слова, що властиві мовленню людей певної професії, називають ...професійними.

Виконавши завдання, діти отримують частину «пазла» - частину коду. Коли зібрали всі частини, сканують і заходять на сторінку, де мають виконати решту завдань.

<https://goo.gl/forms/ydKyIX64WvP8N9611>

Ви змогли мене знайти?!?!?
Я так просто вам її не віддам!!!
Маєте виконати мої завдання!!!

Школярам доручили прибрати шкільний двір.	Учням доручили прибрати шкільний двір.
Кожному гостеві нашого закладу подарували пам'ятний сувенір	Кожному гостеві нашого закладу подарували сувенір
У романі письменник описав події Другої світової .	Письменник зобразив події Другої світової.
Для його мовлення було характерним вживання місцевих слів і діалектизмів.	Для його мовлення було характерним вживання діалектизмів.
Шевченко народився в березні місяці.	Шевченко народився в березні.
Мене роздражає, коли так говорять.	Мене дратує, коли так говорять.
Мені цей фільм сподобався.	Мені цей фільм сподобався.

Коли відповіді відправлено, вчитель говорить, що лишилось лише дочекатись... А потім каже, що отримав повідомлення від Лексикології: її звільнено! Вона дуже вдячна дітям і хоче їх винагородити, тому надіслала для них свої улюблені солодощі на літеру «Л» (льодяники).